

Vereniging Natuur en Milieu, IVN afdeling Wijk bij Duurstede
Walplantsoen 12
3961 CA Wijk bij Duurstede
info@vnmw.nl

Wijk bij Duurstede, 11 juni 2021

Geachte leden van de gemeenteraad van Wijk bij Duurstede,

Op 11 mei 2021 heeft het college ingestemd met de Nota zienswijzen en ambtshalve wijzigingen van het Paraplubestemmingplan kleinschalige windturbines. De zienswijze van de VNMW wordt in die nota onder nummer 157 behandeld. Op 2 juni hebben we een informatieavond van de gemeente bijgewoond en recent de aangepaste stukken van een website gehaald. Wij waarderen dat het plan op basis van de vele zienswijzen is aangepast, maar menen dat die aanpassingen nog onvoldoende zijn om tot een gedragen en acceptabel plan te komen.

Op 23 juni komt het aangepaste plan in de voorbespreking, gevolgd door besluitvorming op 6 of 7 juli. Wij roepen alle fracties op om door middel van amendementen het plan nog duidelijker en beter te maken. Wij denken hierbij aan vier punten: de bescherming van de Kromme Rijnzone, windturbines in het coulisselandschap, meerdere windturbines op een agrarisch bedrijf en de rol en werkwijze van de twee adviesorganen. Ook is het noodzakelijk om twee onduidelijkheden in de beleidsnota weg te nemen. Deze punten lichten we hieronder toe.

Kromme Rijnzone

De VNMW is tevreden dat het college onderscheid maakt tussen verschillende gebieden waar ook verschillende regels gelden: het coulisselandschap, het stroomrug- en kommenlandschap en het bedrijventerrein Broekweg. Wat echter ontbreekt is een aparte zone voor de Kromme Rijn, de cultuurhistorische en recreatieve drager van het landschap. Niet uit te sluiten valt dat er pal langs het water een windturbine zal verschijnen. Wij stellen voor om een beschermingszone rond de Kromme Rijn aan te houden 100 meter, gelijk aan de zone voor gevoelige objecten. Wij zien dus graag een extra gebied opgenomen, de Kromme Rijnzone, waarin windturbines niet zijn toegestaan. Hierdoor wordt de naamgever van onze streek goed beschermd.

Coulisselandschap

In het coulisselandschap wordt 1 windturbine toegestaan, het specifieke adres wordt zelfs genoemd, curieus in een paraplubestemmingplan. De reden is dat het hier zou gaan om een bijzondere situatie, zoals te lezen is in de aangepaste Beleidsnota op pagina 4. Het college is desondanks echter toch van plan om meer windturbines toe te staan zoals blijkt uit de woorden zoals die te lezen zijn op de website van de gemeente:

Op dit moment ligt er één concreet verzoek van een boer voor een erfmolen in het Langbroekerweteringgebied. Vandaar dat we één kleine windmolen willen toestaan. Daar houden we het vooralsnog bij. We zien dit als een proef. Met het gebied gaan we in gesprek of er in de toekomst misschien een paar kleine windmolens bij kunnen komen.

Hiermee zet het college in feite de deur open en als het plan in deze aangepaste vorm wordt aangenomen zijn meerdere windturbines in dit kwetsbare gebied naar onze mening niet te voorkomen, ook al niet omdat initiatiefnemers op basis van het gelijkheidsbeginsel eenvoudig ook een windturbine kunnen afdwingen. Dit moeten we niet willen, want het college stelt terecht:

Het coulisselandschap langs de Langbroekerwetering heeft een hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarde, vanwege de verkavelingsstructuur, monumentale lintbebouwing en landgoederen.

Wij stellen daarom voor dat er in het coulisselandschap windturbines niet zijn toegestaan.

Twee windturbines

In de Nota zienswijzen wordt de mogelijkheid gegeven om op 4 locaties tot twee windturbines op het agrarisch bedrijf toe te staan. Dit vinden wij een ongewenste ontwikkeling. Twee turbines zullen uiteraard op een bepaalde afstand van elkaar moeten staan om een goed rendement te leveren, waardoor op die locatie dus vanzelf sprake is van een behoorlijke aantasting van de landschappelijke waarden. Wij stellen voor dat er geen locaties, agrarische bedrijven, in het agrarische gebied zijn waar meer dan 1 windturbine wordt toegestaan.

Adviescommissies

We zijn teleurgesteld dat in de Nota zienswijzen met geen woord wordt gerept over onze vraag aangaande de samenstelling, kennis, werkwijze, criteria, afwegingskaders en openbaarheid van rapportages van de twee adviesorganen, behalve dat een positief advies niet langer vereist is. Wat er in die organen gebeurt en hoe afwegingen worden gemaakt blijft duister.

Dat moeten we in 2021 niet meer willen, met vage omschrijvingen zoals gegeven tijdens informatiesessies als dat het daarbij gaat om zichtlijnen, ensembles en de plaats op het bouwvlak is er uiteraard nog steeds geen duidelijkheid. Willekeur ligt op de loer, maar we hebben op dit gevoelige onderwerp transparantie nodig. Dit zou kunnen door hierover een paragraaf op te nemen in het beleidskader waarin de hierboven genoemde aspecten omtrent de adviescommissies worden uitgewerkt.

Onduidelijkheden

In de Nota zienswijzen staat dat het bestemmingplan zodanig wordt gewijzigd dat eerst zonnepanelen op het dak moeten worden gelegd voordat er een windturbine mag worden vergund. Ook dat er maximaal 4 locaties zijn waar tot maximaal 2 windturbines mogen worden geplaatst. Beide zaken zijn echter niet correct weergegeven in de aangepaste beleidsnota in sectie 3.2.b. Dit is een ernstige zaak die moet worden gerepareerd. Wij stellen voor om deze sectie te vervangen door:

Het heeft de voorkeur per (agrarisch) bedrijf ten hoogste één kleinschalige windturbine te plaatsen. Indien sprake is van een energiebehoefte dient eerst te worden beoordeeld of hierin kan worden voorzien middels zonne-energie. Beide vormen van duurzame energie zijn immers complementair aan elkaar. Concreet betekent dit dat eerst de daken van bedrijfsbebouwing optimaal benut moeten worden ten behoeve van zonne-energie. Alleen wanneer het plaatsen van gebouwgebonden zonnepanelen aantoonbaar niet mogelijk, wenselijk of rendabel is, of onvoldoende toereikend is om te voorzien in de energiebehoefte, kan onder voorwaarden medewerking worden verleend aan het plaatsen van één windturbine.

Mocht er na het plaatsen van de eerste windturbine nog steeds sprake zijn van een energiebehoefte, kan alleen in het stroomrug- en kommenlandschap maximaal één extra windturbine per agrarisch bedrijf worden gerealiseerd, met dien verstande dat deze mogelijkheid aan ten hoogste vier agrarische bedrijven wordt geboden (de aanvragen worden op volgorde van binnenkomst behandeld).

Mocht u het met ons eens zijn dat er op geen enkele locatie meer dan een windturbine mag worden gerealiseerd, kan het tweede gedeelte hierboven worden weggelaten. Hiermee zijn deze twee toegezegde aanpassingen uit de Nota zienswijzen correct en ondubbelzinnig verwerkt.

We zullen de besprekingen over dit dossier met aandacht volgen en zijn uiteraard bereid onze standpunten toe te lichten mocht daar behoefte aan zijn.

Met vriendelijke groet,

VNMW werkgroep Groenberaad
Henny Olthof, coördinator